

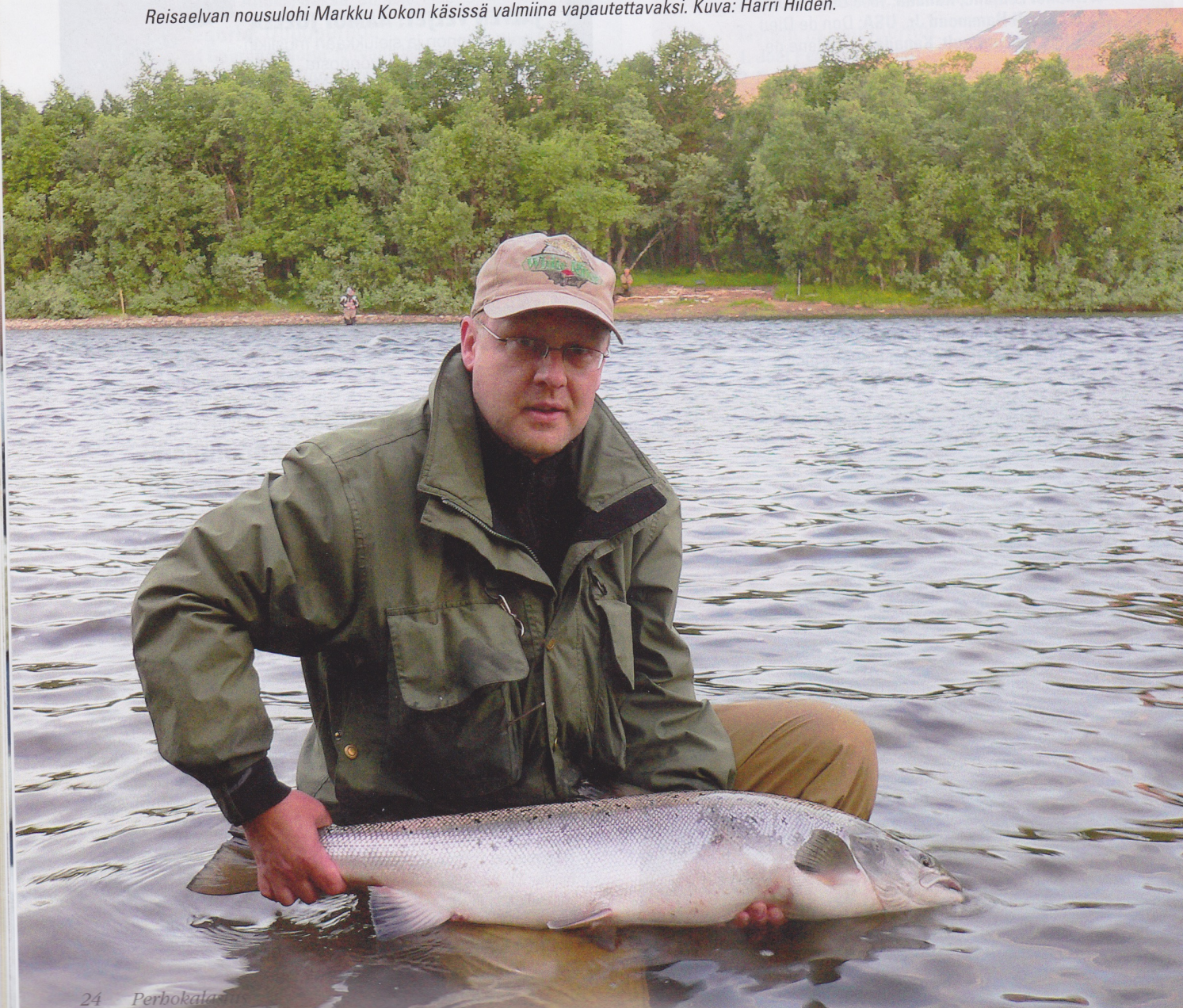

■ Teksti: Miki Äikäs

Reisan lohimies: Markku "Kokko vaan" Kokko

"Mää en oo saanut ikinä mitään tästä rannasta", Kokon Markku sanoo ja menee aloituspaikalle. "Jumalauta, nyt pää kiinni ja heität sen perhon sinne jorpakkoon", kivahdan ja Markku tekee työtä käskettyä.

Reisaelvan nousulohi Markku Kokon käsissä valmiina vapautettavaksi. Kuva: Harri Hilden.

Eletään heinäkuun puol-
taväliä ja ollaan pohjoi-
sessa, Reisalla. "Sinne
ei ole kukaan heittänyt
10 kuukauteen niin, että varmaan
naksahdaa", sanon ja istun Har-
rin kanssa kiville katselemaan,
kuinka perho lentää Pahtakosken
imuun. "Muutama metri alaspäin,
niin sillon ottaa", sanon Markulle
ja hän siirtyy muutaman askeleen
alaspäin.

Hieno heitto ja siima oikee-
alavirtaan ja valkosiipinen perho
pyyhkäilee virran poikki ja... "Nyt
on!", huutaa Markku ja nostaa ke-
vyen 14-kinttuisen pystyyn. Kala
vetää alaspäin ja hyppää komeasti
ilmaan. "Metrin pölkky!", huu-
detaan Harrin kanssa rannalta ja
katsellaan kuinka Markku silmin
nähten nauttii joka sekunnista.
Kala rauhoittuu ja tailaan kalan.
Karvan alle metrin pitkä ja täinen
naaras.

Harri napsii kuvia ja Markku
elvyttää kalaa. Fisur lähtee takai-
sin Pahtiksen syövereihin ja me
istutaan rantaan ottaamaan selke-
ät napsut konjakkia. Markku polt-
taa sikarin ja Harri tekee rundin.
Tyhjää, kummallista. "Mun vuo-
roko?", kysyn ja saan myöntävän
vastauksen. Aloitan laskun ja täs-
mälleen samasta kohtaa kuin Mar-
kulla ottaa kala. Sama proseduuri,
kala alaspäin ja ilmaan. Vedän lii-
nat kiinni ja annan "kovennettua",
ja samantien kala irtaana.

Markku nauraa rannassa ja to-
teaa lakonisesti: "Ei kai mikään
tollasta kiskomista kestä". Mark-
ku menee uudelle kierrokselle ja
samantien kala kiinni. Sama perho
kuin aiemmin ja kala on kuin edel-
lisen sisko. Kaunis metrin kala ja
täinen. Naaras saa vapautensa ja
me istutaan taas konjakille. "Saa-
mari, meidän tullaan pöhnään, jos
sä saat tolla tahdilla kaloja", sanon
Markulle ja otetaan paukut.

No onneksi se hiljeni, siis joki.
Siitä taisi mennä partti kaloja ja
me osuttiin hyvään aikaan paikal-
le. "Lähdetään saunaan", Harri
sanoo ja me ei vastaan pullikoida.

Soudetaan yli joesta ja mennään
mökeille ja siellä muu porukka
on jo juhlatunnelmissa. Ne on
saaneet kaloja alempaa, joten
hyvinhän tämä käynnistyi.

Kiteytyy Reisalle

Kokon Markku, "Kokko vaan"
kavereiden kesken, 43 vuoti-
as manselainen, on lähtöisin
pääkaupunkiseudulta. Perus-
koulutukseltaan herra on fysio-
terapeutti, mutta nykyään hän
työskentelee rakennuspuolella.
Myös kalastusvälinekauppiaa-
na hänet muistetaan Tampereen
Tyrskytaimenen ajoilta. Markun
lohenkalastusura alkoi 90-luvun
alun hujakoilla ja oikeastaan
kaikki se lohenkalastus kiteytyy
Pohjois-Norjan Reisaalvalle.

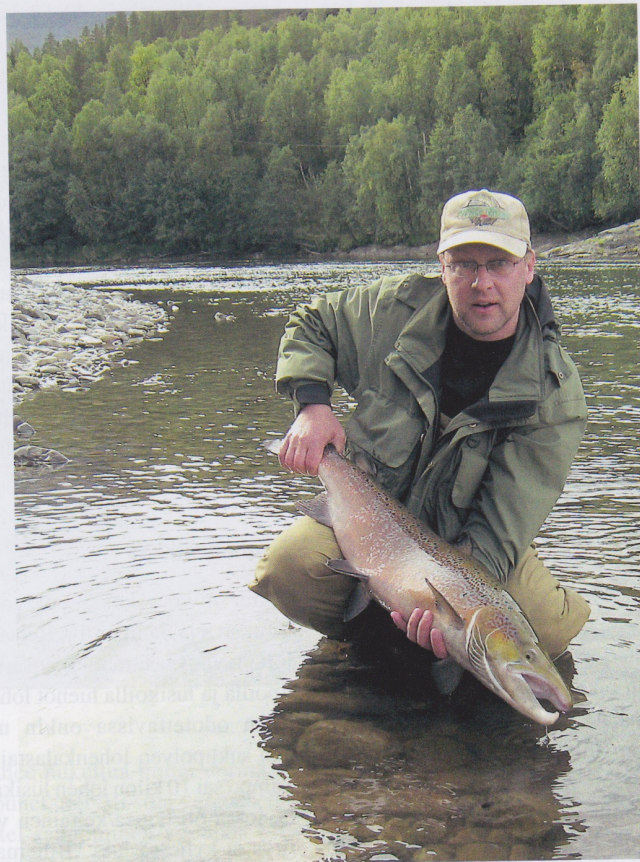
"Tää on hieno laji", onkin Mar-
kun suusta kuultu lause, miltei jo-
ka väliin. Tämä mies, jos kuka,
osaa nauttia lohenkalastuksesta
ja siihen liittyvistä asioista.

Markku saapui Reisalle Joki-
sen Jukan ja Laxclubin houkut-
telemana, ja ensimmäisen reissun
saldona oli 9,8-kiloinen kirkas
laksi, niinkin perinteisellä lohi-
perholla kuin Tinseli, mutta se
herätti mieheissä kiinnostuksen
tuota jaloa kalaa kohtaan.

"Se oli kuin olisi puulla pää-
hän lyöty, kun sain ensimmäisen
loheni Puntan suvannosta. Kuit-
tasin Jokiselle, että hienoahan se
on, kun saa kalan heti ekalla reis-
sulla, mutta mitäs sitten tulevai-
suudessa? Tää tulee tosi kalliiksi,
kun tänne pitää tulla joka vuosi."
Ja niin siinä kävikin. Markun
kanssa olemme kulkeneet vuo-
sittain heinäkuussa ja elokuussa
Reisalla saaden kokea mahtavia
hetkiä kalastuksen kuin myös so-
siaalisen toiminnan puolelta.

Aloitut taimenpuolelta

Markku aloitti kalastajanuransa
kauan sitten perinteisesti taimen-

Make ja loppukauden lohi. Kuva: Jouko Karppanen.

Tärkeintä on mukava porukka. Ilman ystäviä ja erilaisia ihmisiä tästäkin hommasta tulisi suorittamista. Mä olen siellä lomalla ja nautin siitä. Hyvät ruuat ja juomat, sauna päivän päälle ja vielä muutama kala reissuun, voiko muuta toivoa.
Markun seurana tässä vasemmalla jutun kirjoittaja.

puolelta ja hän olikin poroille tuttu näky mm. Käsivarren Lapiissa. Vaelluskalastus oli Maken lempipuhua ja myös Keski-Suomen taimenkosket tulivat tutuksi Nyblomin Jannen kanssa kulkiessa. Nykyään lohestus on vienyt miehen, ja koska työt haittaavat harrastusta, onkin heinäelokuussa tapahtuvat pohjoisen matkat kesän päätapahtuma.

Markku piti aikanaan Tampereella Tyrskytaimenta ja sen loppumisen jälkeen ei kiinnostus kalavehkeisiin ole ollut elämän päätarkoitus. Tältä mieheltä ei välineädläys suju. Mutta ei ole tarvettakaan. Kaloja, ja hyviä sellaisia, tulee tasaiseen tahtiin ja välineisiin sijoitetaan silloin kun se on ajankohtaista.

"Mielummin sijoitan rahat elämän muihin nautintoihin, esimerkiksi itse kalastukseen, koska en oikeastaan näe mitään järkeä hakata rahaa kiinni keloihin ja vapoihin, koska minulla on sellaiset vehkeet, joilla pärjään omilla vesilläni. Ja kalathan eivät ihmisten hapatuksista perusta. Tottakai haluan, että vavat ja kelat ovat kunnossa ja luotettavia, mutta minun pää-prioriteettini ovat muualla. Mulle tärkeämpää on syödä ja juoda hyvin, ja kalastaa sellaisissa paikoissa, joissa itse haluan kuin hakea fiilistä kamujen kautta", sanoo Markku.

"Asiassa on tietysti myös se toinen puoli. Koska 14-kinttuinen, kevyt Scottini on jo vanha ja väsynyt, olisi aika kai ostaa joku jämerämpi vapa. Kom sii, kom saa". Yhdenkädenvapa onkin viime vuosina kiinnostanut Makea selvästi enemmän ja enemmän. "Reisa sopii elokuussa vallan mainiosti ns. sandaali-kalastukseen, jolloin yksikätinen on sopiva työkalu. Ei kahlausta, vaan varovaisempaa onkimista penkalta ja uitot loppuun asti. Se on oiva resepti elokuussa lohille ja varsinkin meritaimenille. Se sopii minulle hyvin ja yhdenkädenvavalla väsyttäminen on hienoa hommaa."

103/50 cm c&r lohi onkin Ma-

ken enkka yksikätisellä kuutosluokan vavalla. "Se oli hieno kokemus. Olin yksin Alakoskessa ja kala tarttui peruspaikasta. Kuvasin toisella kädellä kameralla elävää kuvaa ja toisella puristin vapaa, kun kala vei perhoa alavirtaan. Sitten laitoin kameran pois ja tyrkkäsin tekstiviestin Partasen Tapiolle, joka oli ylempänä kalassa. Viestissä luki ainoastaan "Apua". Muutamien minuuttien päästä Tapio rymysikin paikalle ja homma saatiin hallintaan. Tämän tapauksen jälkeen ostin erotuomarin pillin, johon puhallan pää punaisena kun tarvitsen apua", Markku nauraa.

Ei ydinfysiikkaa

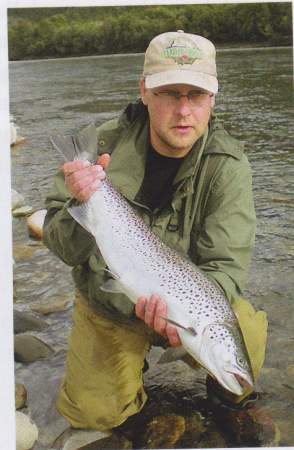
"Toin myös kaksi poikaani, Tuukan 8 ja Sampon 10, Reisalle joitain vuosia sitten. Pojat saivat lipoilla ja lusikoilla hienot lohet, joten odotettavissa onkin uuden sukupolven lohenkalastajia. Sampo sai 10 kilon lohen lusikalla, jossa oli hopea/keltainen väri ja kyljessä luki "Biltema". Joten ei se lohenkalastus mitään ydinfysiikkaa ole, ainakaan vieheiden osalta." Markku nauraa.

"Itse ongin mielelläni Visioinin Float/int. Tip siimalla sekä medium- ja pienikokoisilla perhoilla. Suosikkini onkin valkosipinen ja harmaarunkoinen perho, jossa on kirkkaanvihreä butti. Tällä perholla olen saanut kelistä ja paikasta riippumatta hyvin kalaa. En usko mihinkään sääntöihin kalastuksessa, sillä mielestäni varsinkin tuleva kala ottaa lähes mihin tahansa. Tarjonta on usein viehettä tärkeämpi. Mutta tämänhän kaikki jo tietävätkin", Markku heittää.

"Koska kalastuksesta, varsinkin lohen osalta, keskustelu esimerkiksi netissä käy kuumana, voinikin omalta osaltani sanoa, ettei voisi vähempää kiinnostaa lukea saati osallistua noihin väittelyihin. Saan kyllä aikani kulumaan muutenkin ja mielestäni netti aiheuttaa vain turhia suorituspaineita kalareissun alla.

Käytän aikani mielummin perhosen sitomiseen ja kartan tutkisteluun.

Reisa on siitä mukava paikka, että se on helposti ongittavissa rannalta. Tottakai voisin käydä muuallakin kalassa, mutta en näe mitään järkeä lähteä pois tutuilta paikoilta varsinkin, kun harrastusaika on rajallinen. Lohestus perustuu miltei täysin paikkatuntemukseen ja voinikin vain todeta, että ne kaverit, jotka säännöllisesti saavat kaloja, kalastavat suurimmaksi osaksi samoilla pooleilla vuodesta toiseen.

Meritaimenenkalastus kiehtoo nykyään paljon.
Kuva: Miki Äikäs.

Itse en juurikaan perusta kalastuksessa mihinkään tieteeseen tai uskomukseen, sinne mennään, missä on tilaa ja aina on ongittavia paikkoja veden korkeudesta huolimatta. Jos nyt esimerkiksi kävelen aamulla Alakoskelle, joka on ns. sandaalipooli, ja totean, että vesi on yöllä noussut ja sitä on "liikaa" tuohon paikkaan, en kuitenkaan käänny pois. Ongin sen mitä pystyn, koska voihan siinä kaloja kuitenkin seistä", Markku toteaa.

Nauttii joka hetkestä

Koska kalastamme Markun kanssa kaksi reissua vuodessa yhdessä ja samoilla paikoilla,

voin todeta Maken olevan helpoa kalaseuraa. Mies ei pingota ja nauttii joka hetkestä, satoi tai paistoi.

"Tärkeintä on mukava porukka. Ilman ystäviä ja erilaisia ihmisiä tästäkin hommasta tulisi suorittamista. Mä olen siellä lomalla ja nautin siitä. Hyvät ruuat ja juomat, sauna päivän päälle ja vielä muutama kala reissuun, voiko muuta toivoa. Tottakai isoa jahdataan, mutta se ei ole itsetar koitus reissussa. Mulle riittävät ne isot, jotka olen jo saanut, joten en koe tuskaa, vaikka en sitä kaksikymppistä saisikaan.

Omalla tavallaan näiden vuosien aikana minulle ja meille, jotka ovat samassa porukassa kalastaneet, lohi koki inflaation. Tätä on vaikea selittää, mutta koska harrastamme kalojen pois päästämistä, tuollainen normaali reisalainen oli jossain vaiheessa arkipäivää. Väsytyks on rentoa, ja kun kala oli rannassa, siitä vain otti mitat ja lykkäsi takaisin. Ei enää riemuinnut kaloista niin kuin joskus muinoin. Onneksi tuli muutama heikompi vuosi ja taas homma maistui paremmalta", Markku kertoo.

"Perhoista voisin mainita, jo aiemmin mainitun Valkoisen Ketun lisäksi, erilaiset Majava-perhot, pienessä koossa, Thunder & Lightningin, Kelta-Mustan ja Mellun Katkan. Ja unohtamatta GP:tä. Siitä onkin mukavia muistoja. Olin ensimmäistä kertaa Reisalla kalassa ja olin ns. Penkalla heittämässä. Minulle oli kerrottu GP:n olevan hyvä tällä joella. Sellaisen sitten edellisellä iltana sidoin, totutusti omaan tyyliin "annetuista materiaaleista" reseptiä muokaten.

Heittelin siis aamulla siimaa Postinkantajan kuoppaan, joka on Penka-poolin ottikohta. No kuinka ollakaan Kuoppavahti hyväksyi pyynnön ja sitten mentiin. Ensimmäinen veto oli yhtäsoitoinen reilut sata metriä alaspihin vastarannan tuntumaan. Sain keltua kalan takaisin työllä ja tuskalla. Toinen hieman lyhyempi

Valkoinen Kettu

Hela: hopea.

Perä: kirkas vihreä.

Pyrstö: vihreä keinokuitu.

Kierre: kulta.

Runko: takaosa (1/4) vaaleanharmaa silkki, etuosa harmaa dubbing.

Runkohäkilä: vaaleanharmaa etuosalle.

Siipi: valkoinen kettu ja muutama vihreään viittaava flashabou-suikale.

Kaulushäkilä: (siiven eteen) grizzle.

Kuva: Markku Kokko.

rykäisy vei noin 70 metrin päähän ja vielä tuon spurtin jälkeen sain kalan virran omalle puolelle lähelle rantaa. Sitten seurasi hetken miettimistauko, niin kalalla kuin minullakin. Kumpikaan ei tehnyt mitään. Sitten se vain pääsi irti. Se oli iso kala.

Sen jälkeen GP:llä saamani kalat ovat poikkeuksetta olleet lohiluokan kaloja. Pidänkin perhoa suurten kalojen vieheenä ja ennen kaikkea uskon kalan saavan todelliset hikarit tai lähtevän pois poolista kun sitä uitetaan", Markku kertoo.

Kokeileva kalastustapa

"Tapani kalastaa on kokeileva. Tarkoitan tällä sitä, etten tuijota mitään sääntöjä, vaan kokeilen erilaisia perhoja tai esimerkiksi uiittotyylejä ja siimoja, veden korkeudesta ja lämmöstä huolimatta.

Hauskoja muistoja on mm. Propelli-perhosta. Olimme eräällä elokuun retkellä ja vettä oli aivan julmetusti. Ongimme taas Penkkaa ja hiljaista oli. Ko-

keilimme kaikenlaisia perhoja ja siimoja, mutta mikään ei tuntunut toimivan. Istuessani laavulla, mieleeni muistui perhonsidontapakissa olleet vanhat propellit. Niitähän käytettiin joskus muihin perhoissa. Helkutti, mähän laitan sellaisen perhon eteen, ajattelin ja tuumasta toimeen. Valitsin pienen putken ja siihen eteen pienen propellin. Ensimmäinen lasku ja heti kala kiinni.

Mielestäni oiva osoitus siitä, kuinka jotain todella erilaista kannattaa kokeilla. Jos meillä olisi ollut uistinvehkeet mukana, se olisi varmasti ollut todella tehokas konsti", Markku toteaa.

"Meritaimenenkalastus kiehtoo nykyään paljon. Elokuussa Reisalla on mukavasti taimenia ja isojakin aina 8 kiloon saakka löytyy, miksei vieläkin isompia. Me olemme saaneet sellaisia 2-4 kilon kaloja mukavasti. Taimen on mukava vastustaja, varsinkin yhdenkädenongessa. Emme kuitenkaan ongi niitä yöllä, kuten monesti tehdään, koska Reisalla on päivärauhoitus klo 02-10. Muutenkin tuo rauhoitus on hyvä asia, niin kaloille kuin meillekin.

Tulee nukuttua miltei normaalit yöunet, tietysti sillä varauksella, ettei saunominen vierähdä pikikutunneille", Markku nauraa.

Ei vieteriä liian tiukalle

Kun kysyn olisiko Markulla antaa yleismaailmallisia neuvoja lohestukseen, mies heittäytyy vakavaksi. "Oikeastaan ainoa apu, jonka minä voin antaa, on se, että kun kalastaa, pitää uskoa siihen mitä tekee. On aivan turha mennä kalaan, jos ajatukset pyörivät koko ajan jossain muualla. Silloin on aika huilata ja levätä. Ei saisi vetää vieteriä liian tiukaksi, jottei se sitten pamahda omille munille. Tarkoitan tällä sitä, ettei esimerkiksi kalakateus pääse valloilleen muiden saadessa kaloja, jos itsellä ei syö. Kyllä pitää osata riemuita muidenkin menestyksestä ja avoimesti se näyttää. Uskon siihen, että jokainen kyllä ajan saatossa kokee omat tähtihetkensä", Markku sanoo.

Tähän loppuun jälleen pieni omakohtainen lisäys. Tuosta jo Markunkin puhumasta kala-

kateudesta ja siihen liittyvistä asioista voisi kai keskustella maailman tappiin saakka. Tätä kirjoittaessani, heinäkuun alussa, sain kuulla erään ystäväni onnistumisesta ja kuullessani sen ilon, eihän sitä voi muuta kuin iloita mukana. Itse olen kokenut jossain vaiheessa inflaatiota lajia kohtaan, ensinnäkin siitä syystä, että kaikesta on tullut suorittamista. En halua yleistää, mutta omalla kohdallani se "Suuren" pyynti meinasi mennä vähän överiksi. Halu saada se 20 kilon lohi ajoi kalastamisen nautinnon ohi. Sitten siihen vielä muutama todella ison menetys, niin soppa oli valmis.

Näin jälkeensä, kun elämään on tullut muutakin sisältöä kuin päivittäinen lohestuksen miettiminen, voin vain todeta, Sävilammen Tapsan sanoin, ettei niitä elämän nautintoja tarvitse aina lähteä hakemaan maailman ääristä, vaan niitä voi olla arkisessa elämässäkin ja varsinkin minun tapauksessani, pienen pojan muodossa. Ja ehkäpä minutkin sitten joskus palkitaan sillä Suurella. ➡